

УДК 811.161.2'367.335 + 821.161.2 І. Франко

**ДОВЖИНА ТА ГЛИБИНА СКЛАДНИХ БАГАТОКОМПОНЕНТНИХ РЕЧЕНЬ
ІЗ БЕЗСПОЛУЧНИКОВИМ ЗВ'ЯЗКОМ І КОМБІНОВАНОЮ ПІДРЯДНІСТЮ
В НАУКОВОМУ МОВЛЕННІ ІВАНА ФРАНКА**

Олена Труш

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
кафедра української мови кафедра української мови імені професора Івана Ковалика,
вул. Університетська, 1/234, 79001, Львів, Україна,
тел.: (0322) 239 47 17*

У статті розглянуто особливості функціонування складних багатокомпонентних речень із безсполучниковим зв'язком і комбінованою підрядністю в наукових статтях І. Франка: охарактеризовано основні типи складних речень, виділено моделі аналізованих конструкцій та їх модифікації в тексті, встановлено значеннєві зв'язки між предикативними частинами структур на зовнішньому і внутрішньому рівнях членування, визначено довжину та глибину складних конструкцій, виявлено найуживаніші в науковому мовленні Івана Франка. У складних багатокомпонентних реченнях із безсполучниковим зв'язком і комбінованою підрядністю виокремлено всього п'ять моделей, у межах кожної з них охарактеризовано їх модифікації залежно від довжини та глибини аналізованої конструкції, простежено їх структурно-семантичні особливості та функціонування у Франковому науковому тексті. Довжина речень коливається від п'яти до дев'яти компонентів, глибина становить два-чотири рівні членування.

Ключові слова: наукове мовлення, складне багатокомпонентне речення з безсполучниковим зв'язком і комбінованою підрядністю, довжина складного речення, глибина складної конструкції.

Наукові та науково-популярні тексти І. Франка засвідчують, що неелементарні конструкції з різними типами зв'язку становлять 47,5 % з усіх багатокомпонентних речень. Це зумовлено специфікою наукового мовлення, у якому логічні форми доказовості проєктуються у структури з різними способами поєднання предикативних частин.

У своїх наукових працях українські мовознавці Г. Горяна [1], О. Козицька [2], І. Кучеренко [3], К. Шульжук [10] розглядали складні багатокомпонентні речення. Складнопідрядні конструкції з кількома підрядними, складні безсполучникові багатокомпонентні речення в науковому мовленні Івана Франка були предметом аналізу попередніх наших розвідок [див. детальніше: 4, 5, 6, 7, 8]. Неелементарні конструкції з різними видами зв'язку в наукових текстах письменника залишилися все ж поза увагою дослідників.

При аналізі моделей складних багатокомпонентних речень із різними видами зв'язку, які вживає І. Франко, враховуємо спосіб підпорядкування предикативних частин, вид значеннєвих зв'язків між компонентами складних синтаксичних конструкцій, характер формального зв'язку між предикативними частинами на зовнішньому та внутрішньому рівнях членування, довжину й глибину речень, у яких реалізуються складні форми пізнавальної й мисленнєвої діяльності людини. Довжина складних речень визначається кількістю її складових частин. Глибина конструкцій наукового тексту І. Франка зумовлена наявністю кількох рівнів членування.

Складні речення з безсполучниковим і сполучниковим підрядним зв'язком (21 %), виявлені в науковому мовленні Івана Франка, мають багатоступеневу структуру: на зовнішньому рівні членування домінує безсполучниковий зв'язок, на внутрішньому рівні –

підрядний. Ця модель складних конструкцій реалізується в таких варіантах (до уваги беремо характер синтаксичний зв'язок між предикативними частинами): 1) із безсполучниковим зв'язком і звичайною підрядністю; 2) із безсполучниковим зв'язком і однорідною супідрядністю; 3) із безсполучниковим зв'язком і неоднорідною супідрядністю; 4) із безсполучниковим зв'язком і послідовною підрядністю; 5) із безсполучниковим зв'язком і подвійною супідрядністю; 6) із безсполучниковим зв'язком, послідовною підрядністю й однорідною супідрядністю; 7) із безсполучниковим зв'язком, однорідною супідрядністю й послідовною підрядністю; 8) із безсполучниковим зв'язком, послідовною підрядністю й неоднорідною супідрядністю; 9) із безсполучниковим зв'язком, неоднорідною супідрядністю й послідовною підрядністю; 10) із безсполучниковим зв'язком, подвійною супідрядністю й послідовною підрядністю.

Предметом аналізу цієї статті стали складні конструкції із безсполучниковим зв'язком і комбінованою підрядністю. Ці багатокомпонентні речення І. Франко вживає в таких варіантах: 1) із безсполучниковим зв'язком, послідовною підрядністю й однорідною супідрядністю; 2) із безсполучниковим зв'язком, однорідною супідрядністю й послідовною підрядністю; 3) із безсполучниковим зв'язком, послідовною підрядністю й неоднорідною супідрядністю; 4) із безсполучниковим зв'язком, неоднорідною супідрядністю й послідовною підрядністю; 5) із безсполучниковим зв'язком, подвійною супідрядністю й послідовною підрядністю.

1. Складні речення з безсполучниковим зв'язком, послідовною підрядністю і однорідною супідрядністю.

П'ятикомпонентне речення реалізується в такій схемі: просте + речення з послідовною підрядністю на другому та однорідною супідрядністю на третьому рівні членування. Наприклад: *Перед ними відкривався новий світ думок, пісень та змагань; вони не чули себе підготованими йти тою новою дорогою, а рівночасно зрозуміли, що йти старою дорогою, до якої звикли і на якій, може, зразу надіялися якихось успіхів, тепер нема ніякого змислу* [9, т. 37, с. 42-43]. *Таких місць у „Кобзарі” чимало; їх можна би взяти за образіві речення, за конвенціональні звороти, якби вони не появлялися надто часто, власне, в пізнішій добі Шевченкової творчості, в тих його ліричних творах, де він добував найглибших, найсердечніших тонів, де був свободний від усеї конвенціональної фразеології* [9, т. 31, с. 58].

У наукових статтях І. Франка функціонують шестикомпонентні конструкції цього типу, побудовані за схемами:

- просте + речення з послідовною підрядністю, в якому до підрядної частини III ступеня за допомогою однорідного підпорядкування приєднуються дві предикативні частини: *Треба було цілих десятих літ часу, треба було, щоб обі ті організації зросли в силу і вплив, щоб переконати тих руських ідеалістів, що їм відси для руської справи нема що ждати помочи і що, тільки сіючи на власній ниві, можна доробитися власного хліба* [9, т. 41, с. 494-495];
- речення з послідовною підрядністю, в якому на другому рівні членування маємо однорідне підпорядкування трьох предикативних частин + просте: *Заховався щоденник його з тої подорожі, в якому він показує, куди їздив, з ким знайомився та якими темами займався, а також багато його листів, писаних із-за границі до різних російських учених; з них важні особливо листи до Погодіна, опубліковані по смерті Бодяньського в „Чтениях” та й окремою книгою п. н. „Письма из славянских земель к М. Погдину, вып. I”* [9, т. 34, с. 441].

Восьмикомпонентні речення, виявлені у Франковому науковому мовленні, мають таку структуру:

- речення з двоступеневою послідовною підрядністю + трикомпонентне з однорідною супідрядністю + два прості: *Народ наш поки що вірить ще в щирість учених людей, вірить в те, що вони зможуть і схочуть сказати йому всю правду о тих питаннях, котрі, ясно чи не ясно сформульовані, так само томлять його думку, як і думку кожного чоловіка, – вважаймо ж, щоб народ не стратив тої дорожчої віри, щоб не відвернувся від учених людей і від їх науки: се був би для нас найтяжчий удар, се був би поворот до застою!* [9, т. 45, с. 189];
- речення з послідовною підрядністю, в якому до підрядного III ступеня за допомогою однорідного підпорядкування приєднуються три предикативні частини + речення з двоступеневою послідовною підрядністю: *Але тут треба глядіти, що в даній добі додаємо більшу або меншу самостійність, чи більше присвоюється чужого або більше витворюється свого, чи присвоєння є правдиве, чи тільки поверхове, – прийдеться вислідити, як у німецькій літературі звільна вироблювався інтерес до духового і літературного життя всіх народів, те, що називається універсалізмом* [9, т. 41, с. 10].

2. Складні речення з безсполучниковим зв'язком, однорідною супідрядністю і послідовною підрядністю.

Значно частіше, порівняно з попереднім різновидом речень, І. Франко використовує структури, в яких на другому рівні членування наявний зв'язок однорідної супідрядності. Типовими є шестикомпонентні конструкції. Спорадично трапляються речення зі п'ятьма, сьома та вісьма структурними частинами.

Схема п'ятикомпонентного речення – просте + речення з однорідною супідрядністю на другому та послідовною підрядністю на третьому рівні членування: *Се, певне, в дуже малій мірі можна покласти на карб вимірання одних родів а буїного розросту інших; далеко правдоподібніше допустити, що члени одного й того самого роду з часом прибирали різні прозвища і що, значить, сама структура й популярність прозвищ залежала від певної моди, а в дальшій лінії від певних історичних та громадських обставин, що породжували її* [9, т. 36, с. 396]. *Вірші були, на думку д. Комара, писані рукою самого Забіли; хто заходився коло їх надрукування і куди подівся рукопис Забіли, коли план надрукування розбився, – невідомо* [9, т. 37, с. 59].

Шестикомпонентна конструкція реалізується в такому варіанті: двокомпонентне складнопідрядне + речення із однорідною супідрядністю на другому та послідовною підрядністю на третьому рівні членування: *Се справдішній слабкий пункт у поемі, котрий можна об'яснити хіба поспіхом; поет поклав тут головну увагу на сценку, як Яким і Марко просять Ганну, щоб вона на весіллі була Маркові за матір, і як Ганна відмовляється від того* [9, т. 29, с. 462].

Конструкції зі сьома структурними частинами мають таку будову:

- речення із однорідною супідрядністю на другому та послідовною підрядністю на третьому й четвертому рівнях членування + двокомпонентне складнопідрядне: *Всі ті владки дуже незлюбили собі того, що патріарх константинопольський почав живіше вліщуватися в справи руської церкви, що недавно перед тим скинув митрополита київського Онисифора Дівочку, який був два рази жонатий, заким став єпископом, особливо ж незлюбили вони братств церковних і гнівалися на то, що патріарх простим людям дав власть надзирати над ними* [9, т. 28, с. 265];
- речення з однорідною супідрядністю на другому та третьому рівнях членування + просте: *І коли ти не привик без думки повторяти чужі осуди або хоч бажав виробити ясне виображення про те, що властиво значать оті критичні фрази, яким способом*

критик дійшов до свого осуду і як міг би його виправдати перед скрупулянтним трибуналом, то нема що й казати, твоє бажання було даремне [9, т. 31, с. 45];

- речення з однорідною супідрядністю + речення з однорідною супідрядністю на другому та послідовною підрядністю на третьому рівнях членування: *Та все-таки ціла книжка д. Дашкевича доводить сю думку, що розвій України і в літературному і в культурному погляді можливий тільки вкупі з усією Росією, що вся або майже вся укр[аїнська] література дотеперішня іменно йшла до такого поєднання і в ній находила собі силу; при кінці своєї праці автор висказує навіть такий погляд, що літературі українській з часом прийдеться все меншати й меншати відповідно тому, як між великорусами і українцями заводиться будуть ближчі взаємини, підійметься освіта і т. і. („Отзів”, стор. 232)* [9, т. 27, с. 286].

Найдовше речення цього варіанта моделі складається з восьми компонентів, перший з яких – просте речення, усі решта становлять конструкцію, в якій за допомогою однорідного підпорядкування приєднуються двокомпонентне та чотирикомпонентне речення з послідовною підрядністю. Наприклад: *Сим поясняється та загальнозвісна апатія русинів-галичан до всяких питань, до літератури, до нових появ у світі духів; відси йде те, що молодіж наша виходить з університетів так само неосвічена і темна в справах загальнолюдських, як до них увійшла, що наука університетська виродилася у нас в т[ак] зв[ане] Brotstudium /навчання для хліба, для заробітку на життя (нім.)/, т[о] є[сть] в щось якраз протилежне поняттю науки, в механічне затвердження ad hoc /для даного випадку, принагідне (лат.)/ стільких-то параграфів, регул чи формулок, щоб здати екзамен і одержати на його підставі таке-то місце, по чім, очевидно, ті параграфи, регули та формули, не переварені і не присвоєні, випадають з голови з виїмком тих, котрі опісля зустрічаються в службовій практиці* [9, т. 46, кн. 2, с. 167-168].

3. Складні речення з безсполучниковим зв'язком, послідовною підрядністю і неоднорідною супідрядністю.

У науковому мовленні І. Франка виявлено всього чотири конструкції цього різновиду.

П'ятикомпонентне речення має таку будову: просте + речення з послідовною підрядністю на другому та неоднорідною супідрядністю на третьому рівні членування. Наприклад: *Ніколи у нас не було такої традиції, особливо не було її в тих часах, коли люди обходилися без граматики і не мали виображення о новіших теоріях про словотвір і відотвір, а писали тільки так, як чули, або переписували те, що бачили* [9, т. 29, с. 154].

Шестикомпонентна конструкція відповідає такій структурній схемі: двокомпонентне складнопідрядне + речення з послідовною підрядністю на другому та неоднорідною супідрядністю на третьому рівні членування: *Бо ж звісно, як безкінечно різнорідні є духові фізіономії людські і хід їх розвою; от тим-то й не диво, що література, котра дає можливість, а навіть ставить найвищим обов'язком усякій талановитій і освіченій літературній індивідуальності висказатися вповні живим словом, не в'яжучи її згори ніякими традиційними путами ані щодо форми, ані щодо мови, – така література мусить бути оригінальною, мусить мати свій питомий вираз, навіть хоча б діячі і писателі тої літератури підлягали й не знати як сильним постороннім впливам* [9, т. 41, с. 47].

Складне речення, що складається з восьми предикативних частин, має таку структуру: просте + речення з двоступеневою послідовною підрядністю + речення з неоднорідною супідрядністю на другому та послідовною підрядністю на третьому рівні членування. Наприклад: *Навіть руські консисторії не оперлися впливові того польського духу; покійний Малиновський писав і собі ж куренди проти народних читалень, поручаючи*

священикам допускати до їх існування тільки там, де можуть мати цілковиту певність, що читальня буде абсолютно підлягати їх волі; коли ні, то ліпше, щоб читальні в селі не було, ніж має вона зробитися розсадником яких-будь ворожих релігії й державі ідей [9, т. 41, с. 482].

Дев'ятикомпонентна конструкція реалізується в поєднанні за допомогою безсполучникового зв'язку двокомпонентного складнопідрядного, трикомпонентного речення з послідовною підрядністю та чотирикомпонентного речення з послідовною підрядністю на другому й неоднорідною супідрядністю на третьому рівні членування: *Можемо також догадуватися, що найдавніший чоловік не мав ніякої віри, не хоронив своїх мерців, але або поживав їх сам, або викидав їх диким звірам; на се наводить нас та обставина, що кості найдавнішого чоловіка стрічаються дуже рідко і то не в жадних гробовищах, але або в намулах рік, або в ямах, помішані з кістками диких звірів, що служили стравою тим диким людям; трапляється й так, що людські кості з ніг і рук, у яких був шпик, знаходяться або розлупані та розбиті, або надпалені – виразні сліди, що се відпадки чоловічої кухні* [9, т. 45, с. 302].

4. Складні речення з безсполучниковим зв'язком, неоднорідною супідрядністю і послідовною підрядністю.

Для речень цього типу характерним є домінуючий зв'язок неоднорідної супідрядності на другому рівні членування. В аналізованих працях І. Франка функціонує всього п'ять конструкцій цього варіанта моделі, побудованих за такими схемами:

- просте + речення з неоднорідною супідрядністю на другому та послідовною підрядністю на третьому рівні членування (п'ятикомпонентне): *До того часу на ниві нашої літератури виступала лиш одна жінка – Ганна Барвінок; авреола, яка оточувала ім'я пані Марковички, в якій бачили Марка Вовчка, була позичена, бо ж дійсним автором оповідань Марка Вовчка був муж пані Марковички, Опанас Маркович* [9, т. 41, с. 501];
- двокомпонентне складнопідрядне + речення з неоднорідною супідрядністю на другому та послідовною підрядністю на третьому рівні членування (шестикомпонентне): *Не диво, що Драгоманов у Женеві хвалив її; цікавіше те, що в Галичині дехто з прихильників реакції бачив у ній ненависний дух Драгоманова і відгомін богохульних дописів „Громадського друга”, хоча редактор не був ані соціалістом, ані радикалом, а тільки попробував чесно і щиро робити своє діло – говорити народові те, що знав і думав* [9, т. 41, с. 487]. У зворотному порядку: *Роздивляючися в тих віршах, які маємо перед собою, можемо сказати, що сей його дар розбудився вповні аж по катастрофі, що постигла Забілу; з ранішого часу, коли він іще надіявся успішного поладження своїх відносин до коханої дівчини, маємо, здається, лиш один вірш „До милої”, повний безмежної ніжності та закінчений висловом непохитної надії* [9, т. 37, с. 45];
- чотирикомпонентна конструкція з неоднорідною супідрядністю + речення з двоступеневою послідовною підрядністю (сім структурних частин): *Щоб зрозуміти вагу й інтерес спеціального огляду сих трьох груп прозвищ, досить буде пригадати, що ані проф. Сумцов, ані д. Охримович у своїх розвідках не вказують ані одної з тих форм, хоча проф. Сумцов, групуючи зібрані ним назви (на жаль, він не цитує джерела, звідки взяв свій матеріал, ані способу, як він збирав його), після укінчень розрізняє 34 групи; розуміється, що простудіювання того матеріалу, який опубліковано лише в шістьох томах „Джерел”, видаваних Наук[овим] тов[ариством] ім. Шевченка, може значно побільшити число тих груп* [9, т. 36, с. 396];

- просте + речення з неоднорідною супідрядністю + речення з послідовною підрядністю на другому та неоднорідною супідрядністю на третьому рівні членування (вісім предикативних частин): *Подивляти тут треба не тільки пластику поодиноких образів, але їх велике багатство і різnorodність: чума являється і як грабар з лопатою, і як дяк, що йде за похороном не співаючи, і як хазайка, що змітає помелом зерно – зовсім так, як у сні одне і те саме враження, коли воно тривке і інтенсивне, викликає за чергою різні образи, що нечутно переливаються один у один* [9, т. 31, с. 74].

5. Складні речення з безсполучниковим зв'язком, подвійною супідрядністю і послідовною підрядністю.

У наукових статтях І.Франко зрідка уживає речення цього різновиду. Це найскладніші за будовою моделі з безсполучниковим і сполучниковим підрядним зв'язком, бо містять усі можливі різновиди підрядного зв'язку. Мінімальною є конструкція, яка налічує сім предикативних частин, максимальна – дев'ять.

Семикомпонентні речення виявляються в таких варіантах:

- двокомпонентне складнопідрядне + речення з подвійною супідрядністю і послідовною підрядністю: *Що такі причини мусили бути, можемо наразі догадуватися; що імпульси до цього кроку міністерства йшли з Галичини від крайового правительства, на се в змісті брошури натякає лиш одна нотка на ст. 139, у якій автор покликається на цісарське рішення з дня 20 жовтня 1852, яких постановлено, що всі подання до галицьких судів, вношені руською мовою, мусять бути писані латинськими буквами* [9, т. 47, с. 610];
- двокомпонентне складнопідрядне + речення з послідовною підрядністю і подвійною супідрядністю: *Така чи інша відповідь на се питання важна не лише для чужинців (у данім випадку для москалів, яким може бути цікаво пізнати ближче, власне, те наше „нове”); вона важна й для нас самих, бо може зорієнтувати нас, куди ми йдемо, і подати вказівки, чи слід туди йти, чи, може, ні* [9, т. 35, с. 106];
- речення з двоступеневою послідовною підрядністю + речення з подвійною супідрядністю: *Певна річ, коли беремо на увагу сам початок людського розвою, оту добу дуваного та гладженого каменя, дикого стадового життя по лісах та печерах і порівняємо її з теперішнім людським життям, з часом, коли люди живуть у домах, сплять на подушках, одягаються раз тепло, раз холодно, їздять залізницями, порозуміваються телеграфами та телефонами, вгризаються в глук землі, плавають поверх води і попід воду, літають по повітрю і зазирають своїм оком у середину всякого, навіть живого тіла при помочі рентгенового проміння, – хто схоче порівняти так безпосередньо початок з кінцем, той, певно, мусить признати, що за тих кільканадцять тисяч літ люди поступили дуже сильно до ліпшого, що поступ веде до добра* [9, т. 45, с. 303].

Структура восьмикомпонентної конструкції становить поєднання речення з неоднорідною супідрядністю та речення з послідовною підрядністю на другому та третьому і однорідною супідрядністю на четвертому рівні членування: *Чим він був для України, для розвою її громадського та духового життя, се відчуває кожний, хто чи то бачив на сцені, чи хоч би лише читав його твори; се зрозуміє кожний, хто знає, що він був одним із батків новочасного українського театру, визначним артистом та при тім великим драматургом, якому рівного не має наша література та якому щодо ширини і багатства творчості, артистичного викінчення і глибокого продумання тем, бистрої обсервації життя та ясного і широкого світогляду не дорівнює ані один із сучасних драматургів не тільки Росії, але й інших слов'янських народів* [9, т. 37, с. 374]. В іншому

восьмикомпонентному реченні за допомогою безсполучникового зв'язку поєднуються три прості та складне речення з подвійною супідрядністю на другому та послідовною підрядністю на третьому рівні членування: *Осаули несуть зброю, ми бачимо на панцирі сліди рубання, на всій зброї засохлу кров; серед того походу йде кінь без їздя, ми бачимо на ньому порожнє сідло, а на тім сідлі хустину, дрібнесеньку річ, та рівночасно таку, в котру поет чарами свого слова вложив усю трагіку сього козака, що лежить у домовині, і ще одної живої людини – дівчини, що вишивала сю хустину, що надіялася бачити в ній символ свого щастя, символ шлюбу з любимим козаком, а тепер бачить символ слави козацької – смерті в обороні рідного краю* [9, т. 31, с. 70].

Складне речення, що складається з дев'яти предикативних частин, має майже дзеркальну будову: *Ми підносимо ті деталі, випорпані новішою вченою критикою, і вернемо до них іще в передмові до „Венецького купця”, зазначаючи тут хіба те, що всі ті і значне число інших деталей, про які там буде мова, таки ще не в силі рішення питання, чи був Шекспір у Італії, чи ні; ми занадто мало знаємо його життя, товариство, серед якого він обертався, книжки, які міг читати, і т. ін., щоб могли дозволити собі твердити в тім пункті щось напевно* [9, т. 32, с. 178-179].

Складні конструкції із безсполучниковим зв'язком і комбінованою підрядністю у Франковому науковому мовленні реалізуються у п'ятьох різновидах. Відповідно переважають моделі, у яких наявний зв'язок однорідної чи неоднорідної супідрядності на другому рівні членування, а послідовної підрядності – на третьому, хоч трапляються й інші поєднання. Найменш поширеними є структури із безсполучниковим зв'язком, подвійною супідрядністю і послідовною підрядністю.

Довжина конструкцій коливається в середньому від п'яти до дев'яти компонентів. Найтипівішими для наукових текстів І. Франка є структури, до складу яких входить від шести до семи предикативних частин. Найдовшими є конструкції з дев'ятьма компонентами. Глибина багатокомпонентних речень із безсполучниковим зв'язком і комбінованою підрядністю становить два-чотири рівні членування.

1. Горяня Г. М. Складні речення з різночленною супідрядністю в сучасній українській літературній мові / Г. М. Горяня // Граматичні та стилістичні студії з української і російської мов / Відп. ред. І. К. Білодід. – К.: Наук. думка, 1965. – С. 257-271.
2. Козицька О. Особливості виділення рівнів членування в контамінованих складнопідрядних багатокомпонентних реченнях / О. Козицька // Укр. мова. – 2005. – № 1. – С. 33-44.
3. Кучеренко І. К. Складнопідрядні речення з кількома підрядними / Ілля Корнійович Кучеренко // Укр. мова і літ. в школі. – 1973. – № 5. – С. 30-39.
4. Труш О. Довжина та глибина складних багатокомпонентних речень із безсполучниковим зв'язком і супідрядністю в науковому мовленні Івана Франка / Олена Труш // У координатах мови: Збірник наукових праць на пошану професора Лідії Коць-Григорчук. – Львів: ПАІС, 2016. – С. 424-435.
5. Труш О. Довжина та глибина складнопідрядних багатокомпонентних речень у науковому мовленні Івана Франка / Олена Труш // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2016. – Вип. 63. – С. 43-57.
6. Труш О. Конструкції із супідрядністю в науковій мові Івана Франка / Олена Труш // Лінгвостилістика: об'єкт – стиль, мета – оцінка: Збірник наукових праць, присвячений 70-річчю від дня народження проф. С. Я. Єрмоленко / Відп. ред. академік НАН України В. Г. Скляренко; НАН України. Ін-т укр. мови. – К., 2007. – С. 151-164.

7. Труш О. М. Безсполучникові багатокомпонентні речення в науковому мовленні Івана Франка / Олена Миколаївна Труш // Наукові праці: Науково-методичний журнал. – Т. 105. Вип. 92. Філологія. Мовознавство. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2009. – С. 129-134.
8. Труш О. Складні конструкції з послідовною підрядністю в науковому мовленні Івана Франка / Олена Труш // Українське літературознавство. Збірник наукових праць. – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2006. – Вип. 68. – С. 227-236.
9. Франко І. Збір. творів: У 50 т. / Іван Франко. – К., 1976-1986. Покликаючись на це видання, у дужках вказуємо том і сторінку.
10. Шульжук К. Ф. Складні багатокомпонентні речення в українській мові / Каленик Федорович Шульжук. – К.: Вища школа. Головне вид-во, 1986. – 181 с.

*Стаття надійшла до редколегії 30. 04. 2017
доопрацьована 30. 06. 2017
прийнята до друку 15. 08. 2017*

**THE LENGTH AND THE DEPTH OF COMPLEX POLY-COMPONENT SENTENCES WITH THE
ASYNETIC LINK AND COMBINED SUBORDINATION IN IVAN FRANKO'S SCIENTIFIC SPEECH**

Olena Trush

*Ivan Franko National University of Lviv,
The Ivan Kovalyk Department of Ukrainian Language,
1/234, Universytets'ka Str., 79001, Lviv, Ukraine,
phone: (0322) 39-47-17*

The research is devoted to the problem of functioning of complex poly-component sentences with the asyndetic link and combined subordination in Ivan Franko's scientific speech. The author distinguishes the principal types of complex sentences, separates models of analyzed constructions and its modifications in the text, determines the sense relations between predicative parts of structures on outside and inside types of linking, defines the length and the depth of complex sentences, reveals the frequently used in Ivan Franko's scientific speech. Also the author separates five models of complex poly-component sentences with the asyndetic link and combined subordination, characterizes the modifications of models in order to the length and the depth of complex sentences, observes their structural and semantic peculiarities and functioning in Franko's scientific text. The length of complex sentences counts from five to nine components and the depth of constructions has two-four types of linking.

Key words: scientific style, complex poly-component sentence with the asyndetic link and combined subordination, the length of complex sentence, the depth of complex construction.